

פניני הדר

גליון מס' 65

האדות והערות שנאמרו בשיעור הדר היומי בביה"כ "אליהו הנביא" שכונת רוממה ירושלים
מסכת חולין קכח - בכורות - י

"הרשת שנפלה ברשת"

דבר העיון השידוך!

הוא היה בחור שמקפיד על המצוות קלה כבחמורה, יצא לטיול ביערות הקסומים עד שאיבד את דרכו חזרה הוא ניסה למצוא סימן חיים במעביו היער, יום אחד גילה אור דולק מרחוק וקפץ משמחה, הוא רץ לכיוון האור והגיע לבית שבחצרו היו 4 תפוחים הוא אכל אותם ונרדם, כשהתעורר עמד לידו אדם עם זקן לבן והרגיעו שהוא בדיים טובות, הבחור נזכר שאכל תפוחים ללא רשות וביקש את סליחת בעה"ב, אולם הוא סירב לסלוח ואז הציע הבחור לשלם עבורם 5 רובל והלה סירב, הבחור הציע לשלם עבור כל תפוח 25 רובל וזה כל הכסף שיש לו והלה סירב, נו מה אני יעשה בכדי שתסלח לי? יש לנו אחות שלא שומעת אם תסכים להינשא לה אסלח לך, הבחור חשב מעט והשיב בהסכמה, לחצו ידיים ואז נכנס עוד אח תפוח אחד שייך לי, תסלח לי? לא, אני אשלם, לא! יש לי אחות..כן. הסכמתי, אבל אחותי היא לא שומעת ולא רואה! נו חשב וחשב והסכים ואז נכנס עוד אח, תפוח אחד היה שלי...יש לי אחות כן הסכמתי אבל גם היא לא מדברת! חשב ונתן הסכמתו, לפתע שומע קול אחים יקרים מה לתת לכם לשתות? זאת האחות? אמרתם...כן היא לא שומעת דברים אסורים ולא מדברת לשון הרע ולא רואה מראות אסורים והיא מחפשת בחור צדיק כמון שבשביל איסור גזל מוכן... בפתחו של זמן חורף עלינו לגדור עצמינו מהמבול הניתך עלינו ברחובותינו.. זאת ניתן לעשות רק ע"י עסק התורה שהמאור שבה מחזיר למוטב.. אשריכם לומדי הדר היומי המתעסקים בתורה דף ועוד דף...

מעשה באדם שהגיע לחנות "יש" ובידו מדבקות המכריות על מבצע "שתים במחיר אחד" והלך והדביק אותם על קופסאות ה"קורנפלקס" ולקח זאת לקופסאות והעבירה את הקופסאות ולא אשורו זאת וכשהלכו לבדוק האם המדבקה מופיעה על כל הקופסאות לא מצאו שם שום קופסא מכיון שהכל נחטף אולם לא היתה להם ברירה מכיון שיש חוק שאומר שאם יש סתירה בין מה שרשום על המוצר לבין מה שמופיע בקופה המחיר שעל גבי המוצר קובע האם מותר לשאר האנשים שלקחו לאחר הדבקה המדבקה לנצל את החוק לטובתם אף שהוריעו להם שדבר זה נעשה כמזיד?

חור דעתכם בנידון לפקס 5817174-02

(א) דף קכח. **הנצי"ב**: לחם פרוס בשקית ללחם משנה.

נתבאר בגמ' דין חיבורי אוכלים כשנחתך מאכל אחד לשני חלקים ועדיין מחוברים במקצת. **הנצי"ב**: אדם שיש לפניו בשבת אחת משתי האפשרויות או לצרף עוגה שלימה ללחם משנה או חלה פרוסה סגורה בשקית את מה יש לו להעדיף?

(ב) דף קכט. **הנצי"ב**: הנחת תפילין ביד שהתייבשה.

נתבאר בגמ' לגבי אבר ובשר המדולדלים באדם אעפ"י שאין יכולים לחזור ולחיות טהורים. **הנצי"ב**: אדם שהתייבשה ידו אך עדיין מחוברת לגופו האם רשאי להניח ביד זו תפילין?

(ג) דף קל. **הנצי"ב**: נתינת מעשרות לכהן עם הארץ.

נתבאר בגמ' שאין נותנים מתנות כהונה לכהן עם הארץ אלא למחזיקים בתורת ה'. **הנצי"ב**: האם יש מניעה בזמן הזה לתת מתנות כהונה זרוע לחיים וקיבה או שאר מעשרות הניתנות לכהן שיחא כהן מאלו המחזיקים בתורת ה' ולא עם הארץ?

(ג) דף קלא. **הנצי"ב**: מעשר כספים מזהחזר מס.

נתבאר בגמ' שאין מפרשים תרו"מ מהפירות שנטל המלך ממנו בכח. **הנצי"ב**: אדם שתרוס לצדקה וקיבל החזר מס מחמת נתינה זו האם צריך להפריש מעשר כספים אף מהחזר זה?

(ד) דף קלב. **הנצי"ב**: צירוף למנין אדם שלא חפץ לשבת בסוכה.

נתבאר בגמ' שמי שאינו רוצה לקיים מצוות עשה כגון סוכה כופין אותו לקיים המצוה.

הנצי"ב: האם ניתן לצרף למנין לתפילה אדם שמצהיר אני לא מקיים מצות סוכה אף בלילה הראשון של סוכות?

עוד התורה: הם היו שתי בעלי עסקים גדולים האחד יהודי והשני גוי יום אחד ביקש הגוי ממזכירו לברר לו מתי יוה"כ והיכן מתפלל שותפו פלדמן, הם הגיעו במכירת מפטיר יונה וכשאמר פלדמן 25 אלף דולר צעק הגוי 50 שאלו מזכירו איך אתה שם כזה סכום? אמר לו אם פלדמן מציע כזה סכום זה אומר שהעסקא שווה. אם רש"י הק' טרח להשקיע בפירוש התורה מה אנחנו עושים חשבונות.....

מרחשון: שם זה ניתן לחודש זה ע"ש מה ששפתותינו מרחשים עדיין את פיוטי הימים הנוראים, אבן (זהו שמו של היצר הרע) מאסו הבונים (אלו תלמידי חכמים) היתה לראש פינה (תורה מונחת בקרן זוית כל הרוצה ליטלה יבא ויטלה). המד"ר (קהלת א') מספר על ר"ח שלח אבן (לב אבן) רחצה ושפשה והעלה אותה לביהמ"ק

השיעור בדר היומי נמסר
ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א

מייד ערב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,
 בביה"כ אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שכונת רוממה.

אלו שנדבו להחזקת הגיליון: הרב בועז אלקיים, עמרם בן אדיבה, אסף מזרחי לישוב טוב, יובל כהן ומאיר כהן להצלחת משפחתם, אשר ואיתן כהן, יהודה לנדברג. להצלחת משפחתם. הקב"ה ישיב להם כגמולם בשפע ברכה והצלחה ויתמלאו משאלות ליבם לטובה אמין!

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדר" בלבד!
 רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

ה) דף קלג. **הנ"ל:** מסירת שיעור בדיני ממונות.

נתבאר בגמ' האיסור לשנות לתלמיד שאינו הגון שנחשב לזורק אבן למרקוליס ונפול בגיהנום ח"ו.

הנ"ל: אדם המוסר שיעור בדיני ממונות ומשתתפים בו אנשים שישתמשו עם הרעיונות לרעה האם ימנע למוסרם?

ו) דף קלד. **הנ"ל:** תרמו לבית הכנסת הנמצא בו כולל אברכים.

נתבאר בגמ' שרבי אמי קדם וזכה בשק זהובים ששלחו לביהמ"ד או לעניים או לעצמו ומשום דגברא רבה הוא.

הנ"ל: אדם שראה כולל הנמצא בביה"כ שהיה שייך לסבו ותרם סכום גדול לביה"כ האם ראשי ראש הכולל ליטלם לצורך הכולל?

ז) דף קלה: **הנ"ל:** חיוב מזוזה בבית מלון.

נתבאר בגמ' ובשו"ע יו"ד (רפז, א) בית השותפים חייב במזוזה ואם יש שותפים גויים פטורים.

הנ"ל: בית מלון שרוב השוכרים חדרים בו הם גויים האם יהא פטור מחיוב מזוזה?

ח) דף קלו. **הנ"ל:** מיקום המזוזה בדלת המפרידה בין שני חדרים.

נתבאר בגמ' ובשו"ע יו"ד (רפט, ב) שיש לקבוע את המזוזה מימין הנכנס ואם קבעה בשמאל פסול.

הנ"ל: מצוי בישיבות שיש דלת הנפתחת לשתיים והיא חוצצת בין החדרים ויש לה שני צירים כך שאין היכר ציר היכן יקבעו המזוזה?

ט) דף קלז. **הנ"ל:** הפרשת תרומה גדולה כשיעור חכמים פעם בשנה.

נתבאר בגמ' שיעור תרומה גדולה מהתורה ושיעורה מדברנן ג' דרגות עין טובה, עין בינונית, ועין רעה.

הנ"ל: הכה"ח או"ח (רמב) כ' בשם האריז"ל שיש ענין להפריש פעם אחת בשנה שיעור חלה 1/48 ומדוע לא אמרו כן בתרומה גדולה?

י) דף קלח. **הנ"ל:** הפקרת לול תרנגולים לעשויות שילוח הקן.

נתבאר בגמ' ובשו"ע יו"ד (רצב) שתרגולים של הפקר נאמר בהם שילוח הקן כל זמן שהאם רובצת.

הנ"ל: אדם שחפץ לעשות שילוח הקן האם יכול להפקיר את לולו ועי"כ לקיים מצוה זו המסוגלת לפקידת זש"ק?

יא) דף קלט: **הנ"ל:** לימד את התוכי לומר את שם ה'.

נתבאר בגמ' שהורדוס אימץ יונות שיקראו בקול גדול אדון! אדון! ולכך יונות אלו נקראות יוני הרדיסאות.

הנ"ל: אדם שיש לו תוכי ואימץ אותו לומר בקול את שם ה' האם יש בזה משום אמירת שם ה' לבטלה?

יב) דף קמ: **הנ"ל:** עשויות שילוח הקן בשעות היום.

נתבאר בגמ' שמצות שילוח הקן נוהגת בזמן שהנקיבה רובצת ולא כשהזכר רובץ.

הנ"ל: כפי הידוע בזמנינו בשעות היום נמצא הזכר ורק בלילה מגיעה האם לרבוץ ומדוע העולם לא נוהר בזה?

יג) דף קמא. **הנ"ל:** אשה המסרבת לקבל אורחים.

נתבאר בגמ' מעלת השלום שבין איש לאשתו שהרי שם ה' נמחה בהשקאת מי הסוטה בכדי להשכיך שלום ביניהם.

הנ"ל: אשה שבעלה רוצה להביא אורח והיא מסרבת ואם יביאנו יופר שלום ביתם האם נאמר שגדולה הכנסת וכו' יותר מקבלת...?

יד) דף קמב. **הנ"ל:** מסירת שיעור בזמן התראת קסאמים.

נתבאר בגמ' לגבי שלוחי מצוה שאינם ניזוקים לא בהליכתן ולא בחזרתן אלא אם ההיזק מצוי.

הנ"ל: מגיד שיעור המוסר במקום שנופלים קסאמים האם יסכן עצמו לבא למסור שיעור?

מסכת בכורות

טו) דף ב. **הנ"ל:** שותפות עם גוי בחברת השכרה יהודית.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (רמו) אסור להשאיל או להשכיר בהמה לגוי שמא יעשה בה מלאכה בשבת והיהודי מצווה על שביתת בהמתו.

הנ"ל: אדם שיש לו השכרת מכוניות האם ראוי שיעשה שותפות עם הגוי בכדי שלא יצא מכשול ברכב שיש עליו מדבקה של יהודי?

טז) דף ג. **הנ"ל:** כהן הנמנע לעלות לתורה עקב גמגום.

נתבאר בגמ' וברמב"ם אלו מומים הפוסלים בכהנים לעבודה ולגבי המומים הפוסלים לנשיאות כפים עיין או"ח (קכח).

הנ"ל: כהן הנמנע לישא כפיו או לעלות לתורה מחמת גמגומו האם ראוי לעשות כן?

יז) דף ד. **הנ"ל:** המכנה את חברו חמור במעמד פדיון חמור.

נתבאר בגמ' ערכה של מצות פטר חמור והאחרונים דנו אם מבטלים תורה לצורך השתתפות במעמד זה.

הנ"ל: אדם שכינה את חברו במעמד הפדיון חמור האם צריך לבקש ממנו מחילה אף שכונתו היתה שהוא קדוש כמו שהחמור קדוש?

יח) דף ה: **הנ"ל:** הכרת הטוב לנין שסבו אירח.

נתבאר בגמ' הטעם שנשתנו פטרי חמורים מכל הבהמות הטמאות כיון שסייעו לישראל ביציאת מצרים שנשאו את משא הכסף שהוציאו משם.

הנ"ל: אדם שאירח בחו"ל ראש ישיבה האם הוא צריך להכיר טובה לכל זרעו שיבא אחריו?

יט) דף ו. **הנ"ל:** בהמה בעלת שני ראשים.

נתבאר בגמ' פרה שילדה במין בהמה טהורה הרי זו אסורה באכילה שהגדל מן הטמאה טמא ומן הטהורה טהור.

הנ"ל: בהמה בעלת שני ראשים האם יש לה תקנה בשחיטה להתירה באכילה?

כ) דף ז. **הנ"ל:** לקיחת תרופה לחולה שאיב"ס העשויה מעצמות נבילה.

נתבאר בגמ' לגבי היוצא מן הטמא טמא ומכל מקום דבש דבורים טהור והשו"ע יו"ד (פא, ח) כ' לגבי רגלי הדבורים אם מותרים באכילה.

הנ"ל: אדם שסובל בפרקי גופו וישנה תרופה המשלימה את הסיידן החסר אלא שעשייתה היא מעצמות נבילה האם מותר לו ליטלה?

כא) דף ח: **הנ"ל:** עימות עם אנשים פוקרים באמונה בזה"ז.

נתבאר בגמ' חכמתו של רבי יהושע בן חנניה שהצליח לנצח ולאבד את חכמי אתונה ועליו נאמר באבות אשרי יולדתו.

הנ"ל: האם ראוי לימנע מויכוח שנוצר בין אנשים שאינם שתו"מ לבין בחורי ישיבה צעירים מחשש השפעה זרה?

כב) דף ט: **הנ"ל:** נתינת הבן הבכור לכהן.

נתבאר בגמ' שחלוק בכור בהמה קודם פדיונו שאסור בעבודה לבכור אדם המותר בהשתמשות בו קודם פדיונו.

הנ"ל: כהן שבא לעשות פדיון הבן ואמר האב לכהן מכיון שאין לו ממון נותנו לכהן ואם ירצה ישיבנו לו האם ראוי לעשות כן?

מועשה בילד שהביא לבית הספר סכום כסף גדול שחיה אמור להעבירו לכתובת מסוימת, כל כמה דקות קם לבדוק בתיק אם הכסף קיים, בשקם ליטול ידיים חזר ובדק את תיקו ונדרהם, הכסף לא נמצא.. המלמד ביקש מכולם לרדוף את הכיסים ולא נמצא כלום, ביקש לבדוק תיק תיק ואכן בתיקו של ילד בשם "דוד" נמצא הכסף כולם נדהמו מכיון שדוד היה ילד צדיק, דוד עצמו טען שהעלילו עליו עלילה, ולדוד נדבק השם "דוד הגנב", הוא עזב את ביה"ס ובכל מקום שהלך הצמידו לשמו את התואר הגנב..

דוד התחתן ובכתובה כתב הרב בטעות דוד "הגנב", על אחת המעטפות נכתב לכבוד החתן דוד "הגנב", כשנולד לו בן אמר הרב ויקרא שמו בישראל יונתן בן ר' דוד ומרחוק צעק מישחו "הגנב"! כל ימיו רדף אותו כינוי זה עד ליום בו קיבל טלפון ובו הזדחח חברו לפניו 40 שנה ובקול בוכה סיפר שאשתו על ערש דרוי ובמקום העבודה שלו העלילו עליו שגנב והניחו אצלו כסף שכלל לא גנב בדיוק מה שעשה לדוד לפני 40 שנה וביקש מר' דוד ה.. שיפלה לו, דוד ענה לו בן! אני מוחל לך. אך לאחר חצי שנה כשהתקשר הפוגע והזמין את דוד להתנותו השניה המתקיימת בירושלים וביקש שיבא ובה יראה שמוחל לו בלב שלם הסתפק דוד אם נצרך הוא לנסוע או שאמירתו "מוחל" הספיקה ומה עם התשלומים לפיים את משפחתו של דוד.

אלו תשובות הרבנים: המחילה מחילה גמורה ואין חיוב לנסוע להתונה ואין חיוב תשלומין.

מקורות ונימוקים: מעשה זה הובא לאוזנו של מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א שפסק שהמחילה גמורה ויהא חלקו עם ר' יוסי בג"ע וכונתו לגמ' שבת (ק"ח) שם אמר ר"י יהי חלקי עם מי שחושדים בו ואין בו. ובשו"ע חו"מ (תכז) פסק שאין חיוב ממון למבייש בדברים וכל זה מדינא אולם לפניו משורת הדין יש לו לכופ עצמו ומאיך הפוגע ראוי שיפייסנו בממון ולא מצד הדין.

(י"ר כח לאורינו הנה"א זצחק זילברשטיין הנה"א אפרהם בן חיים הנה"א אליהו בר פופ והנה"א זצ"ל משה זצ"ל משה זצ"ל)

תשובה דו"ק: אדם שתבע את חברו לערכאות בניגוד לדין תורה והפסיד במשפט האם חברו חייב לשלם לו את מה שידוע שחייב לו? השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שיש לחייבו לשלם את מה שמגיע לו עפ"י מה שנתבאר בשו"ע חו"מ (כו"א) שלמה"ק והרמ"א פטור ולנתי"מ וכו"ד יב"א (חו"מ, ז, ה) חייב ובמקום שעיותו הערכאות את המשפט לכו"ע חייב לשלם לו.

תשובה דח"י: האם יש מניעה לא לתת לחתן מחלל שבת להחזיק את כוס היין בחופתו? השיבנו הגה"ג משה כהניאן שליט"א שיש מקום להתיר לו עפ"י מה שכ' יב"א (יו"ד, ב, ג) להתיר משום שנמחלים לחתן כל עונותיו ומ"מ עדיף שיקדשו בין מבושל לצאת ידי החולקים.

פני' דח"י: (א) המוצא אבידה שיש בה סימן ברכבת הקלה ב-ב בזמן שרוב נוסעיה ערבים האם פטור מהשבה? (ב) הנוסע ברכבת הקלה ומולו יושב ערבי האם רשאי להתפלל מולו? (ג) האם מותר להוציא מכספי מעשרות לצורך הסרת קעקוע?

פני' דו"ק: אדם שעובד במחלקת הבשר של יש והחוק אומר שלאחר 4 ימים העופות הטריים יושמדו והוא חפץ לתת אותם לאברכים ולהשמיד מקצתם לצורך המסמך האם רשאי

{כל הזכויות שמורות למערכת}

נשגר קמיה מרגן ורבנן ברכת י"ש כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. ולגה"ג הרב שמואל פנחס. ולגה"ג הרב אשר חנניה. ולגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. ולגה"ג הרב אברהם בן חיים. ולגה"ג הרב שלמה שעיו. ולגה"ג הרב ירון אשכנזי. ולגה"ג הרב שריאל רוזנברג. ולגה"ג הרב ציון בן אדיבה, ולגה"ג הרב אברהם חיים הרש ולגה"ג הרב משה כהניאן ולגה"ג הרב אליהו בר שלום שליט"א.

גדרת עוד יעובד בשיבת יחד עם כל בית ישראל

שאלות ותשובות לגיליון פני' הדף מס' 64

האם מותר לזלזל כהן אלהי?

ת. השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מה שנתבאר בשו"ע יו"ד (עג) שאסור לבשל הכבד ולכך יש לבדוק את מצב המים המונחים בתחתית אם אינם רותחים אין לחוש שיעלו אדים אסורים ויבלעו בכבד בשעת צלייתו וצריך לתת את הדעת לכך.

הנה"א פ"ה חנה צ"ל פרוס וי"א איתא כהחלון פתוח?

ת. השיבנו הגה"ג אליהו בר שלום שליט"א עפ"י מה שכ' שו"ע יו"ד (סג) אם רוב מוכרי ישראל אם חוששים לבשר הנמצא אולם כאן שיש אפשרות להכיר בטביעות עין שאלו החתיכות שהיו מונחות אין לחוש שמא עורב נכנס דרך החלון והחליף חתיכה דומה לזו, ועוד שהעורבים לא נכנסים דרך חלון הבית א"כ אינו מצוי.

הפנה סוכה פארפסת שנתנה פני' א' דעת תורה ופסיקת הערכאות?

ת. השיבנו הגה"ג שלמה שעיו שליט"א עפ"י המבואר בשו"ע (או"ח תרלז) הבונה סוכה בקרקע של רבים הרבים מוחלים ומ"מ כ' המ"ב שלא יברך על סוכה זו לישב בסוכה אולם בנידו"ד יש לחלק כיון שיש לחוקי העיריה תוקף ואם הם אישרו את הבניה גם דעת תורה נוהגת כך אלא אם האישור ניתן ע"י פסיקה מעוותת של הערכאות שאז יש לו לבקש רשות משכינו אם רוצה לברך על סוכה זו.

אורח"ט א"פ פ"ה פתח חלפי בן יואל קדירה מהאלה אה?

ת. השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שיש לפוטרים מטעם שהוא היזק שאינו ניכר כמבואר בשעה"מ (פ"ז מהל' חובל ה"ג) לגבי אשה ששאלה משכינתה כף חולבת שנתחבה לקדירת בשר שיש לפוטרה מטעם זה ועיין פת"ש (חו"מ שפ"א) שכ' לחלק בין מין במינו למין בשאינו מינו ועיין משפטי חיים (ב, סוס"י) שתמה על דבריו עיי"ש.

האם מותר לזלזל מאכל פסע דבר אחר?

ת. השיבנו מורינו הגה"ג יצחק זילברשטיין שליט"א עפ"י מה שכ' החיד"א שגם במן מי שחפץ לטעום טעם איסור טעם ולדעת הגריש"א יש לחלק בין כחל המבואר חולין (קט) לבין דבר שאין יצירתו כטעם חזיר ויש להחמיר בדבר.

חסד: הוא היה חסיד עצום עניו למטה יביטו ובתורתו יהגה יומם ולילה יום אחד בדרכו ללמוד ראה סלים נסחבים בקושי והחליט לעזור אבל אם זו אשה? נו אבל המצוה קיימת והחליט לגשת ולעזור בכל מצב הוא ביקש והסלים הועברו לידי כששאל להיכן לקחת לא קיבל מענה שוב ושוב, בעלי אתה לא יודע היכן אנו גרים, או אם זה את אשתי אז תקחי בעצמך את הסלים לבית.. חסד מתחיל בבית. (הרה"ג ראובן קרלינשטיין שליט"א)

מנין בנ"י: הקב"ה מבטיח לאברהם שא"א למנות את זרעו וכאשר יהיה אפשר למנות את העפר הם ימנו ולכאורה בהקשת מקש אחד אפשר לדעת את מספרם של היהודים בכל העולם? והרעיון הטמון בזה הוא עפ"י הגמ' סנהדרין(קג): שקולה נשמה של צדיק ככל העולם כולו א"כ גם אם נמנה גופות לעולם זה לא המספר כי יש אדם שהוא שקול כנגד הרבה. (הרב אסולין שליט"א)

e. אדם המאזין לדואר ומצא כסח מספרית אשר לא צברו צדיין בתור האם אותה לו ליטל?

ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א שיש לחלק אם הם זרקו לפח בזאת הם ביטלו את תורם ואסור לקחת אותם אולם אם העבירו בידים מאחד לשני יכול אחר להיכנס במקומו מכיון שזו העברת זכות ויש להעיר מה שמצוי מאד כשמגיעה חולה שהיא חברה של המזכירה היא נכנסת ללא תור ואסור לעשות כן כמבואר בשו"ע חו"מ (טו, פת"ש ג) אלא אם היא אלמנה או יתום שבוה הם קודמים כמבואר בגמ' (מגילה כט), עלוב ושאינו עלוב מי נדחה מפני מי? שאינו עלוב מפני העלוב ובאלמנה ויתום נא' צדק צדק תרדוף.

e. קנה אתרוס מדוכן וכשהלך להאכל רב לא זוכר מי לא קנה?

ת. השיבונו בשם מורנו הגה"ג הרב יצחק זילברשטיין שליט"א עפ"י מה שפסק השו"ע חו"מ (רכב, ב) הלוקח מחמשה ואינו יודע ממי וכל אחד תובע אותו מניח דמי המקח ביניהם ומסתלק ויהיו הדמים מונחים בבי"ד ואם הוא חסיד נותן לכל אחד לצאת ידי שמים. אולם יתכן שבקניית אתרוג דבעי לכם ולא ידוע מי המוכר אינו קונה בלא נתינת דמים ומה שלא זוכר זה באשמתו כיון שעליו לזכור ויהא חייב לשלם לכל מי שיטען שזה ממנו ועדיין צ"ע.

e. אדם צריך לחזור ולהתפלל תפילת תשלומים האם צריך לעשות זאת באופן?

ת. השיבונו הגה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א שכיוצא בזה נשאל מרן הגר"ח ק' שליט"א הובא באישי ישראל (קמז) וז"ל יתכן שיצא ידי חובת מנין ומכל מקום אם יש באפשרותו לשוב ולהתפלל את תפילת הנדבה במנין עדיף.

e. הוסיף עינה מאדם שאיבא את מה שפיקט מספרים שונים האם צריך להזכיר את מה?

ת. השיבונו הגה"ג אברהם חיים הרש שליט"א עפ"י מש"כ המג"א או"ח (קנו) שכל שאינו אומר דבר בשם אומרו עובר בלאו של "לא תגזול כי דל הוא" כמובא בתנחומא (במדבר, כח) ומשמע שכל האיסור הוא כשמייחס את החידוש לעצמו אבל כשאומר שמעתי מאחרים אינו עובר באיסור אבל אין בזה את המעלה של מביא גאולה לעולם כמבואר באבות (פ"ו, מ"ו) ובנידון זה שהאדם שליטת בודאי הוסיף נופך משלו יש ענין להזכיר גם את שמו של הרב המלקט.

e. נטילת ידיים במשקה "קוקה קולה" בעצת הדחק.

ת. השיבונו הגה"ג יוסף חיים הלוי בירנבוים שליט"א עפ"י המבואר בשו"ע או"ח (קס, יב) שבשעת הדחק מותר ליטול ללא ברכה במשקים אחרים כגון סחית פירות וכיו"ב ואם יזדמנו לו מים אחרים יטול בהם אך אין ליטול את הידים אף בשעת הדחק ביין וכיו"ב וכתב בשו"ת אור לציון (ב, יא) להכשיר נטילה במי סודה אבל בשאר המשקאות שאינם מנקים את הידים פסולים אפי' בשעת הדחק ועיין שערי הברכה (כא, כב).

e. האם מותר לקרוא לבת בשם אמא בחייה?

ת. השיבונו הגה"ג אליהו בר שלום שליט"א עפ"י מש"כ בספר חסידים (תס) שהיהודים מקפידים שלא לקרוא לבנם בשם אביהם היינו לקרוא לנכד בשם הסב שנמצא בחיים אולם ישנו מנהג של כמה עדות שקוראים לילד הנולד בשם האבא של הרך הנולד ויש שעושים כן כשהאשה מפילה ורוצים שהולד יהיה בר קיימא קוראים לילד בשם אביו וכך מתקיים ועיין בכתר שם טוב (א, ענף ג, הע' כח).

e. האם ויטמינים צריכים הכשר?

ת. השיבונו הגה"ג אליעזר יחיאל קונשט שליט"א שדעת האחיעזר וחלקת יואב (סי' יא) שדבר שנפסל מאכילת כלב וחזר ועירבו מותר וכן משמעות הגרי"ז (ח' נזיר, נ). ובשו"ת מנחת יצחק (ט, עט) דן בענין הויטמינים שעושים אותם מכבד ובשר של נבילות וטריפות והחולה אין בו סכנה יש להתיר לקחתם רק ע"י קפסולא עפ"י מש"כ המשנה למלך (מאכ"א, יד, יב) אולם הגרש"ז במנחת שלמה (ב, סג) כ' שאין הקפסולא חוצצת בפני האיסור ולכן יש להחמיר להשיג ויטמינים עם הכשר כראוי לירא ה'.

e. צעיות מים אחרונים מאי מלך בשבת.

ת. השיבונו הגה"ג מאיר סנדר שליט"א שדעת הגר"י פישר זצוק"ל לאסור משום נולד וכ"ד הגה"ג הרב עזריאל אורבך שליט"א ומכל מקום אם שופך עליהם עוד מים מהברו אמרינן קמא קמא בטיל.

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגרלה לחודש תשרי ע"ס 100 ₪ זכה הרה"ג חננאל גרזי שליט"א {בני ברק}

תשובות ניתו לשלוח לפקס מספר 02-5817174 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות.

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם

בהפכת חילכם לאופיייתא אספכת "פניני הדף"

מעשה באדם בשם "ברוך" שגר בתל אביב באזור רמת החייל מנהגו היה לאסוף אנשים וללמוד עימם תורה יום אחד המתין ולא בא אף אחד עד שהגיע בחור אמר לו הרב אני משתדל ללמד לפחות לשנים בא נמתין המתינו ואף אחד לא נראה באופק אמר הרב בא נדפוק בבנין הסמוך ונציע להם לבא ללמוד וכך עשה דפק על דלת והמתין שתפתח ואמר באנו לקרוא לך ללמוד תורה, בעה"ב ששמע אותם עמד להתעלף, מה קרה לך? בואו תיכנסו, בחדר השני היה תלוי חבל והוא עמד להתאבד ואמר לקב"ה אם חשוב לך שאני יישאר בחיים תשלח מסר שאתה אוהב אותי ואז דפקתם בדלת.. את הסיפור הזה סיפר הדייר שעמד להתאבד שנראה מאז כבן תורה לכל דבר בהלוויתו של הרב ברוך. יהי זכרו ברוך!

אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתורמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון למשלוח תרומות למערכת "פניני הדף" רח' פולנסקי 26 י-ם מ. ח 904406 בנק דיסקונט סניף גאולה ירושלים עלות הפצה בכל עיר היא בסך 100 ₪ בלבד כל החפץ להחזיק את הגיליון שמפיץ תורה לכל פינה בקרב לומדי התורה. ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 וישלח בארומים ימלא מאלות ליכנס ליטל.

לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל ור' מיכאל בן ברוך ז"ל ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל לבנה בת מרים ז"ל דוד בן כוכבה ז"ל ולע"נ הרה"צ שלמה בן לאה שרעבי זצוק"ל. ולע"נ הרבנית בת שבע קנייבסקי ע"ה. ת.נ.צ.ב.ה

אלינוס הפון לאסר בן יוכבד ונתנאל בן זקליון ויובל בן סאחה וצור ואלף בת סאחה פי"ו

גליון זה נודב לרפואתו המהירה של הילד יאיר בן מיכל הי"ו בתוך שאר חולי עמו ישראל אמן